

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Boji med italijanskim in francoskim vojaštvom na Reki.

Reka, 3. julija.

Včeraj popoldne ob petih je imel reški bataljon „Sursum corda“ svoj sestanek. Okoli osmih zvečer so začeli italijanski vojaki, ki so se jim pridružili reški postopači, napadati neoborožene francoske vojake. V tej borbi so sodelovali v prvem redu italijanski vojaki pehote in mornarice. Medzavezniška policija ni mogla poedin- cev obraniti pred napadi. Boji so trpeli čez tri ure. Napadli so brez razlike francoske vojake in častnike.

Po devetih zvečer se je navalila italijanska druhal na narodno čitalnico na Reki, vdrla v no- tranje prostore, razbila okna, raznesla opravo in zmetala stole, slike in ogledala skozi okna na ulico, kjer so italijanski vojaki z ostalo publiko plenili. Ko je bilo že vse demolirano, je prišlo italijansko vojaštvo, ki je blokiralo ulice in tr- ge. Blokirani so bili tudi sušaški most.

Kakor se vidi, je te napade aranžirala neka zveza italijanskega vojaštva in reške počestne otročadi, ker drugače ni mogoče tolmačiti, da je mogla ta druhal vdreti v narodno čitalnico že po devetih, ko je zasedlo ulice in trge italijansko vojaštvo. Vsa jeza je bila naperjena v prvi vr- sti proti Francozom, nato pa proti narodni čital- nici, kjer so se nahajali nekateri francoski čast- niki.

Kakor se danes govori, je bilo ranjenih pri tem okoli 20 francoskih vojakov, nekaj med te-

mi težko. Govori se celo, da so bili tudi štirje smrtni slučaji. Tudi na italijanski strani so bile izgube.

Italijanski časniki, med njimi „Popolo“, pri- našajo o teh dogodkih povsem neresnične vesti. Vsa italijanska javnost stoji pod utisom za lnje izjave Sembenellija in dopisnika tržaškega lista „L' Era nuova“ Drusovicha, ki pozivlja reške italijanaše, da napravijo sami svojo dolžnost — ker tega noče storiti mirovna konferenca.

Razen teh napadov so se vršili tudi napadi po postranskih ulicah. Posebno besno je napa- dala „Punteria marina“ (pomorska pehota), ki je oborožena s palicami, vodila mn žico v boj. Na- padeni so bili tudi nekateri Jugoslovani v Veli- ki in Centralni kavarni. Druhal je razbila okna po nekaterih zasebnih hišah in tudi na Prvi Hr- vatski štedionici. Vse te napade so povzročili tisti živelji, ki so pred mesecem zahtevali od medzavezniškega poveljništva, naj se francoske in angleške čete umaknejo iz Reke. (LDU)

Reka, 4. julija.

Zadnji dogodki na Reki so vzbudili veliko ogorčenje. Izginili so trije francoski vojaki, ka- tere so Italijani najbrže vrgli v morje. Nemci in Madžari se norčujejo iz Italijanov, ki na fronti niso dosegli nobenega uspeha, sedaj pa psujejo in pretepajo Francoze. Francoski komandant je o dogodkih brzojavno obvestil mirovno konfe- renco. („Slovenec.“)

Zasega zlatega denarja in vrednostnih papirjev v Nemški Avstriji.

Dunaj, 3. julija.

V včerajšnji seji narodne skupščine so ob- ravnavali predlog, naj se zavaruje kredit za ino- zemska živila in surovine na ta način, da se poseže po privatni imovini v zlatem denarju in

v inozemskih vrednostnih papirjih ter da se za- stavi gozdno posest in izvoz lesa. Nadalje je bil predložen načrt, do katerem naj se izpremeni eksportna akademija v visoko šolo za svetovno trgovstvo. Vlada je pooblaščenca, izdati za dve milijardi novih bankovcev. (LDU).

Korošci za Jugoslavijo.

Odkar so zasedle naše čete slovenski Ko- rotan, se je izvršila v mišljenju koroškega pre- bivalstva v zasedenem ozemlju velika spremem-

ba. Vsled neprestanega grdega hujskanja nem- škega časopisja in nemških ter nemškutarskih hujskačev zoper jugoslovansko, zlasti srbsko vo- jaštvo, je bilo prebivalstvo docela prepričano, da

so naše čete ravnotako barbarske, kakor je bila nemška „Volkswehr“. Sedaj pa, ko so ukorakale jugoslovanske čete na Koroško, napravile vsepovsod red, nobenemu mirnemu prebivalcu tudi ne Nemcu skrivile niti lasu, je postalo razočarenje med prebivalstvom tem večje. Ljudstvo in še celo Nemci hvalijo taktno postopanje naših čet, našega orožništva, zlasti skrb za prehrano naše uprave.

Ugleden Celovčan, nemški industrijec je pisecu teh vrst prostodušno dokazoval, da mora Celovec že iz gospodarskih ozirrov pripadati k Jugoslaviji, kar tudi priznajo vsi Celovčani brez izjeme, ker so uverjeni, da bi postal Celovec mrtvo mesto, ako ne bi pripadal k Jugoslaviji, ampak k Nemški Avstriji, s katero ne bi imel nobene gospodarske zveze in v kateri bi ne našel nobene zaslombe. Tisti Celovčani pa, ki so iz umetno povzročene strahu pred Jugoslovani zbežali iz Celovca in z zasedenega ozemlja, si sedaj žele nazaj. Čast in priznanje naši upravi, ki vračajočim se beguncem ne dela nobenih ovir.

V Celovcu in v drugih zasedenih mestih in trgih se čuti sedaj vsak meščan tako varnega na življenju in imetju, kakor niti v mirnih časih. Prehrana prebivalstva je sedaj povoljna in prebivalstvo gre mirno po svojih opravkih.

Neka gospa iz Borovelj, znana zagrizena Nemka, ni mogla dovo'j prehvaliti vzorni mir in red, ki vladata sedaj v Borovljah in okolici, kjer ni sedaj nobenih zavratnih napadov, vlovov, ropov in tatvin. Jugoslovansko vojaštvo in orožništvo ravna z zapeljanim prebivalstvom zelo ljudomilo, uprava pa skrbi za zadostno prehrano, trdo pa postopa proti oderuhom, verižnikom in navijalcem cen, kar vzbuja v ljudstvo splošno zadovoljnost in zaupanje. V Borovljah je nek meščan-Nemec v javni družbi izrekel besede: „Klobuk dol pred Jugoslovani!“

Vsa znamenja kažejo, da bo zapeljano koroško ljudstvo prišlo v kratkem do spoznanja, da bo njegov obstanek mogoč le v gospodarsko krepki Jugoslaviji, kateri se obeta lepa bodočnost, ne pa v do ušes zadolženi, od morja popolnoma odrezani Nemški Avstriji.

Šolska slavnost in obdarovanje otrok na krčevinski šoli.

Okrajni šolski svet razglašaja:

V torek, dne 8. julija 1919 bodo obiskali zastopniki šolstva pod vodstvom predsednika okrajnega šolskega sveta in okrajnega šolskega nadzornika tamkajšnjo šole, da dado s tem krepko izpodbudo nadaljnemu razvoju narodnega šolstva v mariborskem šolskem okraju. Pri tej priliki se priredi šolska slavnost, ki naj otrokom ostane tudi za poznejša leta v trajen spomin. V ta namen se bo primerno okrasila šola. Šolsko vodstvo je povabilo na slavnost zastopnike krajnega šolskega sveta in občinskega odbora ozir. gerente in prisednike v sosvetu, po otrokih njih starše. Slavnost se vrši v torek, ob 15. uri ob

lepem vremenu na prostem in sicer na najlepšem prostoru v bližini šole, ob slabem vremenu se zberejo otroci v največji šolski sobi. Dan slavnosti je pouka prost in se je naj učenci udeležijo praznično oblečeni.

Slavnost se vrši po sledečem vsporodu:

1. Kratek nagovor šolskega vodje na došle zastopnike šolstva in ostalo občinstvo. Pozdraviti je imenoma predsednika okrajnega šolskega sveta, okrajnega šolskega nadzornika, gerente in prisednike krajnega šolskega sveta in občine, stariše otrok in drugo občinstvo, posebno šolske dobrotnike.
2. Pozdravni govor otrok: (1 deček in 1 deklica).
3. Kratek nagovor predsednika okrajnega šolskega sveta.
4. „Lepa naša domovina“.
5. Nagovor okrajnega šolskega nadzornika.
6. Deklamacija. (1 deček in 1 deklica).
7. Narodna pesem.
8. Nagovor članov krajnega šolskega sveta oziroma občinskega predstojništva.
9. Obdarovanje otrok in sicer 6 najpridnejših (3 dečkov in 3 deklic) in 8 najrevnejših (4 dečkov in 4 deklic) z obleko.
10. „Hej Slovani“.
11. Razdelitev rogljičkov in zemljic med vse šolske otroke.
12. Otroške igre na prostem.

Predsednik: dr. Lajušič s. r.

Pripomba: Enake slavnosti se vrše na šolah v Pobrežju, v sredo, dne 9. julija, na Teznu v petek, dne 11. julija in v Studencih v soboto, dne 14. julija.

Dostavek uredništva: S tem opozarjamo javnost na to prireditvev šolske oblasti, ki se resno prizadevajo, da polagoma popravijo pogubni vpliv prejšnjega ponemčevanja naše okolice potom šol. Prejšnja avstrijska vlada in Nemci so sistematično in dosledno ponemčevali naše okoliške šole in posebno značilno je to, da se slovenščina ni na nobenih teh šol poučevala, dasiravno obiskujejo te šole večinoma otroci slovenskih staršev. Danes ne služijo te šole več ponemčevanju mladine in potujčevanju okolice, temveč vzgojujejo mladino v našem duhu in kmalu pride čas, da izginejo pogubne posledice prejšnjega sistema. Te šole so nam radi tega najbolj pri srcu in zato se tudi šolske oblasti prizadevajo, jih v vsakem oziru podpirati ker se zavedajo dejstva, da je dobro narodno šolstvo najboljše sredstva za utrditev državne misli ob naši severni jezikovni in državni meji. Naj bi tudi javnost šolske oblasti v tem prizadevanju krepko podpirala. Kdor more naj se udeleži teh slavnosti.

Orožne vaje letnikov 1889 in 1888.

K dvemesečni orožni vaji bosta vpoklicana letnika 1889 in 1888. Letnik 1889 mora priti k vaji 26. t. m., letnik 1888 pa 30. t. m. Oni, ki se ne bodo pravočasno javili, bodo morali za kaznen več časa služiti kot se je to zgodilo pri zadnjem vpoklicu. V interesu vsacega posameznika je, da se pravočasno javi. Natančneje povedo lepaki.

U. timat Nemški Avstriji.

Iz Pariza se dne 2. julija poroča: Mirovna konferenca je dovolila Nemški Avstriji rok dveh tednov, da poda odgovor na mirovne pogoje.

Razne novice.

Dr. Korošec obolel. Iz Beograda poročajo, da je ministrski podpredsednik dr. Korošec obolel. Podrobno poročilo manjka.

Jugoslovanska Strokovna Zveza v Mariboru priredi jutri v nedeljo, dne, 6. t. m. Ciril Metodovo slavnost. Zjutraj ob 6. uri v cerkvi sv. Jožefa v Studencih skupna služba božja, popoldan ob 2. pa izlet v Kamnico, kjer se vršijo večernice, nato zborovanje in slavnost ter prosta zabava v prostorih gostilne Vogrinec. Vabljeni ste vsi člani in članice, pa tudi drugi prijatelji kat, delavstva, da se udeležite tega izleta. Jutri vsi v Kamnico!

Cvetlični dan v prid invalidom je določen na imendan kralja Petra I. 12. julija 1919; v kmečkih občinah in industrijalnih krajih ni pričakovati od cvetličnega dneva mnogo uspehov, ker pade ta dan na delavnik, ko je vse prebivalstvo pri svojem delu. Da se tudi ti kraji pritegnejo k sodelovanju, je poverjeništvu za socialno skrb povabilo županstva, župne urade, šolska vodstva, društva in korporacije, da prireda cvetlični dan v nedeljo, dne 6. julija. Kjer pa se namerava prirediti cvetlični dan v prid invalidom v soboto 12. julija, tam se cvetlični dan v nedeljo, dne 6. julija ne vrši, to je v mestih. V tem smislu je tolmačiti oklic poverjeništvu.

Nov vlak na koroški progi. Na progi Maribor glavni kolodvor—Dravograd—Meža se vpeljeta z veljavnostjo od 6. julija do preklica, najpozneje do 30. septembra 1919 izletniška osebna vlaka št. 417/a in 417/a, ki vozita ob nedeljah in praznikih. Vlak št. 417/a odhaja iz Maribora gl. kol. ob 13. uri 20 min. in prihaja v Dravograd—Mežo ob 15. uri. Vlak št. 414/414/a odhaja iz Dravograda—Meža ob 19. uri 45 min. in prihaja v Maribor gl. kol. ob 21. uri 20 min. Za izletniški vlak je dovoljen, če se ga porabi v obeh smerah, 50% popust pri tarifnih pristojbinah osebnih vlakov. Prvi tak izletniški vlak vozi tedaj že v nedeljo, 6. t. m. — Opomba uredništva: Naša notica o slabih prometnih razmerah na koroški progi, je torej imela ugoden uspeh. Nauk: občinstvo naj take zadeve vedno spravi v časnikih v razgovor.

Mariborski mestni sosvet je imel 2. jul. svojo sejo. Posvetovalo se je posebno o tem, kako odstraniti velik primanjkljaj pri mestnem Gospodarskem uradu, ki je nastal vsled tega, da so prejšnji nemški gospodarji predrago nakupili raznih živil. V nadzorstvo sedajnega Gospodarskega urada so se izvolili dr. Jerovšek, Vincetič in Turk. Nadalje se je izvolil tudi kuratorij za slov. Gospodinjsko šolo in sicer gospe Maistrova, Majcenova, dr. Rozinova in gđč. Stupca ter g.

prof. Dolar in tajnik Pišek. Član kuratorija je je tudi župan. Treba je zbrati vse najčilejše moči da bo Gospodinjska šola vnaprej res procvitala v korist ljudstva.

Pouk srbohrvaščine. V Mariboru se nahaja g. prof. Anton Marič (Erzherzog Eugenstraße št. 6/II), kateri bo te dni otvoril zasebno šolo srbohrvatskega jezika. Ako se Hrvatje sedaj željno učijo naš slovenski jezik, bi se mi Slovenci tembolj morali učiti jezika, katerega govori večina prebivalstva naše mlade države, to so: Srbi, Črnogorci, Hrvatje, Slavonci, Bošnjaki, Hercegovci in Dalmatinči. Kdor potuje širom naše domovine, mora občevati z našimi brati pismeno ali ustmeno. Ima li kaj lepšega, kakor da se brat z bratom razumeta v enem jeziku. Navedeni profesor si želi precejšnje število učencev, a ne zahteva veliko; ne uradniku, ne trgovcu, ne učencu in ne delavcu ne bo težko. Po želji podučuje tudi francoščino in italijanščino.

Slovensko učiteljstvo, ki biva v območju mestnega šolskega sveta v Mariboru, ki ima ali samo maturo ali pa tudi že izpit usposobljenosti za pouk v slovenskem in še kakem drugem jeziku, a ki sedaj nima službe, naj nemudoma poroča obseg izpitov (pred katero komisijo) in po možnosti priloži kvalifikacijske listine ter koj naznani svoje sedanje bivališče mestnemu šolskemu svetu v Mariboru.

Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Maribor priredi v nedeljo dne 6. julija ob 10. uri predpoldne v prostorih g. Mravljaka v Vuzenici društven shod.

Zveza slovenskoštajerskih invalidov ima v nedeljo, dne 6. julija ob 9ih v Narodnem domu v Mariboru društveno zborovanje v svrhu ustanovitve podružnice za Maribor. Naše uredništvo je moralo povzeti to notico iz vsenemške „Marburger Zeitung“, ker se Zvezi ni zdelo vredno poslati našim listom tega naznanila.

Invalidom. Ker so nekateri invalidi letnikov 1890—1899, ki so bili pri nadpregledu (superarbitraciji) začasno na dopust odpuščeni, mnenja, da niso obvezani se odzvati orožni vaji, oziroma dejanski službi, ako istim poteče dopust po terminu, s katerim je bil predpisan dohod k orožni vaji ali dejanski službi, se pozivljajo s tem vsi invalidi, da se takoj po preteku dopusta javijo pri najbližnem Vojno-dopolnilnemu poveljstvu, kjer bodo glede sposobnosti vnovič zdravniško preiskani Mestni magistrat, vojaški oddelek, izda takim invalidom poverilnice, da odhajajo k orožni vaji ali dejanski službi. Ta poverilnica daje tem invalidom pravico do brezplačne vožnje po železnicah.

Društvo jugoslovanskih državnih uslužbencev. V Mariboru se je ustanovilo društvo tukajšnjih jugoslovanskih državnih uslužbencev. Namen tega društva je zastopati koristi jugoslovanskih državnih uslužbencev sploh, posebno pa organizirati aprovizacijo. Društvo po potrebi posreduje pri nabavi aprovizacijskega blaga za člané, kupuje in razdeljuje brez dobička. Kdor želi postati član društva, naj javi svoj pristop ustmeno pri

zaupniku svoje stroke. Komur pa tega ni mogoče, naj se javi pismeno odboru v roke blagajnika, davčnega upravitelja g. Francèta Frana, davkarija. V odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: sodni svetnik dr. Peitler, predsednik; dr. Ljudevit Valjavec, podpredsednik; davčni upravitelj Francè Fran, blagajnik; dr. Fran Rostohar, tajnik; major v p. Mihael Skočir, gospodar ter sedem zaupnikov iz raznih uradniških strok.

Ameriška pomoč. Osebe, katere so otroke prijavile, pa izkaznice za živila niso dobile, jih dobijo v torek, dne 8. junija predpoldne pri izdaji krušnih kart, Hammerlingova ulica šte. 3. Živila se izdajajo na bele in rumene izkaznice v petek popoldne, na rudeče in zelene v soboto popoldne med 3. in 5. uro v Elizabetini ulici šte. 14.

Sladkor se bo razdelil za občino Leiteršperg v soboto dne 5. julija, za občino Krčevino pa v ponedeljek dne 7. julija predpoldne.

Aretirali so včeraj lastnika mariborske vožnje pošte, veleposestnika in lastnika kavarne „Tegethof“ Roberta Lininger. Očita se mu, da je hotel v družbi z nekim nemškim židom podkupiti nekega veterinarca v Mariboru, da bi naj transport konj pustil naprej v Nemško Avstrijo. Aretiran je tudi omenjeni žid. Aretacija je vzbudila v Mariboru vseobčno pozornost.

Iznani so bili te dni iz Maribora nemški sodni svetniki: dr. Torggler, dr. Rostok in Kronasser ter družini Scherl in Hirstand. Marburgerca joka za njimi.

Senzacionalna govorica. Po Mariboru se govori, da sodeluje pri uredništvu vsenemške „Marburger Zeitung“ jugoslovanski častnik (Hrvat). Vsak dan od 10.—13. ure prestavlja važnejše novice iz hrvatskih, srbskih in slovenskih listov. Plače ima baje 1000 K na mesec. Izven uredništva je menda ta častnik navdušen Jugoslovan. Koliko je na tej vesti resnice?

POZORI!

Biči iz usnja . . .	K	250
jermenje za cepe . . .	"	250
goži za cepe . . .	"	250
kose 70—100 cm		
dolge á K 12— do	"	16.—
brusni kamni á . . .	"	250
srpi á K 5.50, 6.—	"	650
glavni robci lepo		
pisani á	"	16.—
moške predpasnike	"	6.—
ženske predpasnike	"	4.—
K 12— do	"	16.—
oxford srajee za		
fante	"	45.—
plavotisk, ceftri, oxfordi, platno		
belo, klot črni batisti. — Raz-		
pošilja po celem kraljestvu		

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Krema črna

in rumena za čevlje, ličilo (wachs) fino brivsko milo, rižni škrob, pralno milo, toaletno milo, cigaretni papir in tuleki (Hilse), riž, kavo in razno drugo blago, dobavlja najceneje trgovska agentura in komisija MARTIN STADLER v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta 17.

„KORUNA“

prva češka zavarovalnica na življenje v Pragi se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Mart. Stadler, zastopnik za Slov. Štajersko v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta št. 17.

Delavce

se sprejme v tovarni usnja Berg Herman. 1279—99

Fin črn (zajčji) klobuk

je bil v torek zvečer zamenjan v kavarni „Central“. Dotični, kateri ga je zamenjal, je znan, vsled česar se poziva, da odda zamenjani klobuk v kavarni „Central“, sicer utegne imeti neprilike. 1257

Iščem lokal

v Mariboru, ki bi bil primeren za ključavničarijo s stanovanjem ali brez stanovanja. Ponudbe: Tegetthoffova cesta 77, trafika, Maribor. 92

Oblike

od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri slarem mostu). 719

Slovenski fotograf

v Mariboru se vljudno priporoča cenjenemu občinstvu, društvam, pevskim zborom, nov poročencem mariborskega in ptujskega okraja za naročila. 1273

Franc Kurnik,
Grajska ulica 16, Maribor.

XXXXXXXXXXXX

Mizarji pozor!

Posteljno okove prodaja na debelo in drobno.

Mizarska zadr. v Mariboru
Grajski trg št. 3.

XXXXXXXXXXXX

Odvetnik

dr. Rud. Ravnik

naznanja, da je preselil svojo odvetniško pisarno iz Bismarkove ceste št. 11 v Mariboru v Sednijsko ul. št. 14, I. nadst. (pred sodnijo)

Julijska slavnost!

Gostilna pri „Solncu“ E. F. Bibič v Pekrah, v nedeljo, 6. julija

JULIJSKA SLAVNOST

Na vrtu vrhodolska godba. — Šaljiva pošta itd. Začetek ob 15. uri. Vstop prost.

Izborna rdeča in bela vina, dobra kuhinja, točna postrežba Na mnogobrojen obisk vabi

gostilničar.

+

Tužnim srcem naznanjamo, da je Bogu dopadlo poklicati k sebi gospoia

Antona Faleš,
posestnika in gostilničarja v Ceršaku pri št. Ilju.

Umril je po dolgi mučni bolezni v javni bolnišnici v Mariboru, spreviden s sv. zakramenti. Truplo dragega rajnega se je prepeljalo v Slivnico pri Mariboru, kjer bo pogreb v nedeljo, dne 6. julija ob 3/4 14. uri.

Čeršak—Slivnica, 4. julija 1919. 10

Žalnočja obitelj Faleš.